

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Inspiratiedocument
Thema #4

Community of Practice Grootchalige Woningbouw Gebieden

Datum: 27 januari 2025

Robuust energiesysteem

Bijlage

Publicaties en inspiratie

In aanloop naar iedere Community of Practice zal er inspiratie rondom het thema gedeeld worden om zo met (her)nieuw(d)e kennis met de bijeenkomst te starten. Voor dit thema gaat het om twee landelijke, eerder verschenen, rapporten die we graag nog onder de aandacht brengen van de deelnemers en de lezers van deze brochure.

1. Netcongestie - Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie

Om een goed beeld te krijgen van netcongestie en de problematiek is het goed om te starten met de uitleg van NPLW

➤ [Bekijk online](#)

2. Nationaal Plan Energiesysteem 2050

Het Nationaal Plan Energiesysteem is de kabinetsvisie voor het energiesysteem tot 2050. In dit plan geeft het kabinet aan hoe we kunnen bouwen, besparen, verdelen en verbinden voor een duurzaam en rechtvaardig energiesysteem - nu en in de toekomst.

Het kabinet maakt hiervoor 5 richtinggevende keuzes:

- 1 Maximaal aanbod — Maximale inzet op aanbod van duurzame energie en energie-infrastructuur
- 2 Energiebesparing — Besparen als belangrijke hoeksteen van het energiebeleid
- 3 Slim inzetten energie en infrastructuur - Schaarre energie en infrastructuur worden ingezet waar dit het meest nodig is vanuit systeemperspectief
- 4 Internationale samenwerking — Sterke internationale samenwerking en maximaal verbonden energiesysteem
- 5 Samen sturen — Met burgers en bedrijven, met ruimte voor participatie en initiatief

➤ [Bekijk online](#)

Landelijk Actieprogramma Netcongestie

3. Landelijk Actieprogramma Netcongestie

Het Landelijk Actieprogramma Netcongestie bespreekt hoe de energietransitie de vraag naar elektriciteit laat toenemen en de knelpunten die daardoor ontstaan op het elektriciteitsnet. Het document richt zich op strategieën zoals:

- Sneller bouwen: Het versnellen van netuitbreidingen en een betere samenwerking tussen overheden en netbeheerders.
- Sterker sturen: Het optimaliseren van regelgeving en benutten van bestaande netcapaciteit.
- Vergroten flexibele capaciteit: Het stimuleren van slim energiegebruik door bedrijven en instellingen.

➤ [Bekijk online](#)

4. Handreiking Integraal Programmeren in het energiesysteem

Deze handreiking beschrijft de noodzaak van integraal programmeren – het gezamenlijk plannen van energie-infrastructuur, opslag en conversie in nauwe samenhang met ruimtelijke en sectorale plannen – vanwege de groeiende netschaarste en de energietransitie. De handleiding legt een vijfstappenplan uit, beginnend met inzichtverwerving en eindigend met borging en uitvoering, met als belangrijkste product het Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (pMIEK). Het benadrukt de intensieve samenwerking tussen overheden en netbeheerders en het belang van continue leren en kennisdeling gedurende dit nog ontwikkelende proces.

➤ [Bekijk online](#)

PLATFORM31
Kantoor en netwerk voor stad en regio

5. Oplossingen netcongestie - Honderd (flex)woningen op één aansluiting

Netcongestie hindert veel bouwprojecten, en woningbouw is daarop geen uitzondering. (Flex)woningprojecten kunnen weliswaar snel worden gerealiseerd, maar als ze vervolgens geen stroomaansluiting krijgen, kunnen bewoners er niet in. Juist bij flexwoningen is het wrang om te zien dat ze worden uitgesteld, vertraagd of in sommige gevallen helemaal niet doorgaan. Zo dragen ze niet bij aan een oplossing voor het woningtekort.

Laat netcongestie niet de woningbouw verlammen. Wees creatief, en kijk wat er wél kan. In deze publicatie laten we zien dat er tal van vooral technische, maar ook organisatorische, oplossingen mogelijk zijn, vaak in combinatie met elkaar. Zodat er wél en snél woningen, en flexwoningen in het bijzonder, gerealiseerd worden.

➤ [Bekijk online](#)

6. Naar een volwaardige en volwassen positie van energiegemeenschappen in de energietransitie in Amsterdam

Hoe kan een intensievere publiek-civiele samenwerking, waarbij energiegemeenschappen een volwaardige positie krijgen naast overheid en markt, een oplossing vormen voor de netcongestie?

Dit eindrapport is het resultaat van een intensieve dialoog tussen ambtenaren van de gemeente Amsterdam en deelnemers bij energiecoöperaties in Amsterdam.

Kernpunten zijn het creëren van lokaal eigenaarschap en betrokkenheid, het verbeteren van systeemintegratie (opwekking, opslag, distributie), en het ontwikkelen van een gedeeld toekomstperspectief met concrete, haalbare stappen. Het rapport beschrijft concrete acties op korte en middellange termijn, zoals het ontwikkelen van een instrumentarium voor publiek-civiele samenwerking, een Commonsregister voor energie-initiatieven, en een herijking van de Transitievisie Warmte om de rol van energiegemeenschappen te versterken. Het doel is een versnelde en rechtvaardige energietransitie in Amsterdam, waarbij maatschappelijke meerwaarde boven winstmaximalisatie wordt gesteld.

7. Samenwerken in energiehubs

Hoe kunnen groepen bedrijven en/of inwoners in een 'energiehub' samenwerken om de opwek, opslag, conversie (omzetten van energie) en het verbruik van energie met elkaar af te stemmen? Hoe kunnen deze energiehubs helpen om ons elektriciteitsnet effectief te gebruiken en overbelasting te voorkomen? Welke belemmeringen zijn er nu (nog) en wat kunt u doen? We brengen het voor u in kaart.

➤ [Bekijk online](#)

8. Routekaart Samenwerken in energiehubs

Het doel van deze landelijke routekaart is het in meer samenhang ontwikkelen en implementeren van energiehubs. Het dient als een gids en brengt de huidige stand van zaken in kaart. Daarbij worden lessen uit de praktijk van verschillende programma's en projecten gebundeld, zodat iedereen deze kennis kan gebruiken. Daarnaast zet de routekaart de belangrijkste uitdagingen en kansen voor energiehubs op een rij. Daarbij biedt de routekaart inzicht in wie er al aan deze uitdagingen werkt en wat hun plan van aanpak is.

[↗ Bekijk online](#)

9. Netbudgetten voor netbewuste nieuwbouw

Dit document bespreekt de impact van netcongestie op woningbouw in Utrecht en de vertragingen door beperkte elektriciteitsaansluitingen. Het belicht de onzekerheid voor bouwprojecten, mogelijke gevolgen tot 2026 en 2030, en benadrukt de noodzaak van innovatieve bouwmethoden om overbelasting van het elektriciteitsnet te voorkomen.

[↗ Bekijk online](#)

10. Aanpak netcongestie-oplossingen voor nieuwbouw

De online omgeving “Aanpak netcongestie-oplossingen voor nieuwbouw” richt zich op het onderzoeken en delen van innovatieve oplossingen om netcongestie bij nieuwbouwprojecten in de provincie Utrecht te verminderen. Het doel is om woningbouw ondanks beperkingen in het elektriciteitsnet toch mogelijk te maken door slimme technieken en samenwerkingsvormen toe te passen.

- Netbewuste ontwerpprincipes: Richtlijnen voor het ontwerpen van woningen met een lagere impact op het elektriciteitsnet.
- Netbudgetten: Maximale warmtevraag per woningtype om het energieverbruik te beperken.
- Collectieve oplossingen: Voorbeelden zoals het groepscontract in de Utrechtse wijk Merwede, waar 4.225 woningen binnen en gezamenlijk stroomcontract vallen om efficiëntie te verhogen.

➤ [Bekijk online](#)

